

Пуш Олена Анатоліївна,

ORCID ID: 0000-0002-5838-521X

кандидат педагогічних наук,

старша викладачка кафедри загальної педагогіки,

психології та методики початкової освіти

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Оксенчук Тетяна Володимирівна,

ORCID ID: 0000-0002-2476-0587

викладач кафедри теорії та методики дошкільної освіти

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ НУШ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОГО ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF NUSH AS A CONDITION FOR THE FORMATION OF A COMPETENT EDUCATOR

У статті розглядаються особливості освітнє середовище НУШ як умова формування компетентного здобувача освіти. Нова українська школа (НУШ) формує в учнів не лише знання, а й життєві компетентності, створюючи освітній простір, який забезпечує необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише у приміщенні освітнього закладу. Водночас це середовище повинно бути безпечним, інклюзивним і сприяти вільному розвитку здобувачів освіти. Компетентнісний підхід, за І. Бехом, відповідає запитам сучасного суспільства й орієнтується на набуття учнями «необхідних життєвих компетентностей». Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного й емпіричного аналізу ролі освітнього середовища НУШ у формуванні компетентного учня. Метою статті є дослідити освітній простір Нової української школи як умову розвитку ключових компетентностей. Завданнями роботи стали: розкриття понять «освітнє середовище» та «компетентний учень» в контексті НУШ; аналіз теоретичних основ (компетентнісний підхід, екологічний та особистісно-орієнтований аспекти); визначення структурних компонентів середовища (просторово-предметний, психологічний, ІКТ- та соціокультурний); опис практичних кейсів і викликів у пілотних школах; висвітлення ролі педагога як фасилітатора, архітектора навчального простору та партнера батьків; розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності середовища НУШ. У статті синтезовано наукові підходи І. Бека, І. Богданової, О. Савченко, Р. Шияна, Г. Селевка та інших, а також концептуальні матеріали НУШ й актуальну практику пілотних шкіл. Запропоновано модель, у якій фізичний простір із гнучкими, мобільними компонентами взаємодіє з психологічним кліматом довіри та підтримки, ІКТ-інфраструктурою й соціокультурними ініціативами. На підставі аналізу даних і прикладів визначено перспективні напрями: посилення інклюзивності й безпеки, розвиток ІКТ-середовища, неперервне підвищення кваліфікації вчителів і активізація партнерства з громадою. Результати дослідження свідчать, що якісне освітнє середовище НУШ є ключовим чинником формування компетентного випускника, здатного застосувати знання в реальних життєвих ситуаціях. Подальша імплементація НУШ має спиратися на системну гармонізацію фізичних, психологічних та інформаційних складових навчального простору для досягнення стійких освітніх і соціальних результатів.

Ключові слова: Нова українська школа, освітнє середовище, компетентнісний підхід, життєві компетентності, просторово-предметне середовище, психологічний клімат, ІКТ-інфраструктура, партнерство «школа-родина».

The article examines the characteristics of the New Ukrainian School (NUS) learning environment as a condition for developing competent learners. NUS cultivates not only subject knowledge but also life competencies by creating an educational space that provides the necessary conditions, resources, and technologies for teaching students, educators, and parents both inside and outside the school building. At the same time, this environment must be safe, inclusive, and supportive of students' free development. According to I. Bekh, the competency-based approach meets the demands of modern society and focuses on learners' acquisition of «essential life competencies». The relevance of the study is driven by the need for both theoretical and empirical analysis of the NUS learning environment's role in forming competent students. The aim of the article is to investigate the NUS educational space as a condition for the development of key competencies. The objectives are: to clarify the concepts of «learning environment» and «competent learner» in the NUS context; to analyze theoretical foundations (competency-based, ecological, and learner-centered approaches); to identify the environment's structural components (spatial-material, psychological, ICT, and socio-cultural); to

describe practical cases and challenges in pilot schools; to highlight the teacher's role as facilitator, learning-space designer, and partner of parents; and to develop recommendations for enhancing the NUS environment's effectiveness. The article synthesizes the work of I. Bekh, I. Bohdanova, O. Savchenko, R. Shiyan, H. Selevko, and others, as well as NUS conceptual documents and current pilot-school practices. It proposes a model in which flexible, mobile physical spaces interact with a climate of trust and support, robust ICT infrastructure, and socio-cultural initiatives. Based on data analysis and examples, the article identifies promising directions: strengthening inclusivity and safety, advancing ICT infrastructure, providing continuous professional development for teachers, and activating partnerships with the community. The findings indicate that a high-quality NUS learning environment is a key factor in shaping graduates who can apply their knowledge effectively in real-world situations. Further NUS implementation must rely on the systematic harmonization of the physical, psychological, and informational components of the learning space to achieve sustainable educational and social outcomes.

Key words: New Ukrainian School, learning environment, competency-based approach, life competencies, spatial-material environment, psychological climate, ICT infrastructure, school-family partnership.

Постановка проблеми. Сучасна Українська школа (НУШ) ставить за мету формування в учнів не просто знань, а життєвих компетентностей. Вона передбачає *новий освітній простір*, який за визначенням концепції НУШ «забезпечує необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише у приміщенні навчального закладу» [7]. Водночас освітнє середовище має бути *безпечним, інклюзивним, сприяти вільному розвитку здобувачів освіти* [9]. Компетентнісний підхід, як зауважує І. Бех, відповідає сучасним потребам суспільства та орієнтується на набуття учнями «необхідних життєвих компетентностей» [1].

Отже, **актуальність дослідження** полягає в необхідності теоретичного та емпіричного аналізу того, як середовище НУШ сприяє становленню компетентного учня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічному доробку науковців (І. Бех (*компетентнісний підхід у загальній та дошкільній освіті*), І. Богданова (*екологічні та середовищні аспекти навчання*), І. Куценко (*формування психологічного клімату та мотиваційного середовища*), О. Савченко (*міжособистісні умови навчального середовища й розвиток соціальних компетентностей*), Г. Селевко (*соціокультурні компоненти шкільного середовища*), Г. Товканець (методики створення інклюзивного освітнього простору) І. Фішман (*компетентнісний підхід у початковій школі*)) містяться підходи до вивчення освітнього середовища і формування ключових компетентностей та заклали основу теоретичних і методичних підходів до побудови безпечного, інклюзивного та компетентісно-орієнтованого освітнього середовища в Україні.

Зокрема, І. Бех зазначає, що компетентність включає не тільки знання й уміння, а й навички, цінності, ставлення та здатність застосовувати знання у житті [1]. На це орієнтовані і концептуальні матеріали НУШ [7].

Існує думка (Н. Хомяк), що формування гуманістично спрямованої особистості, відповідальної, впевненої у собі, психічно здорової, щасливої, з достатньо оптимальною самооцінкою, зі значною базою знань та життєвих навичок залежить від комфортного освітнього середовища [11, с. 226].

Доцільним в аспекті нашого дослідження є підходи І. Дишлевої, щодо організації безпечного та здорового освітнього середовища у повоєнній реальності. Науковець аналізує нормативно-правової бази (Конституція України, Національна доктрина розвитку освіти, професійні стандарти вчителя, Національна програма «Здорова Україна», проєкт «Модель здорової школи») підтверджує необхідність законодавчої та методичної підтримки; вчитель виконує ключову функцію організатора здоров'язбережувальної діяльності, що передбачає інклюзивність, проєктування безпечного простору та застосування превентивних і корекційних технологій [6, с. 36–41].

Метою дослідження є дослідити освітнє середовище Нової української школи як умову формування компетентного здобувача освіти.

Завданнями дослідження є:

Розкриття поняття освітнього середовища та компетентного здобувача в контексті НУШ;

Вивчення теоретичних основ освіти НУШ (компетентнісний підхід, роль середовища) на основі наукових праць;

Визначення структурних складових освітнього середовища (просторово-предметне, психологічний клімат, ІКТ- та соціокультурний компоненти);

Аналіз практичних реалізацій освітнього середовища у школах: опис успішних кейсів та основних викликів;

Висвітлення ролі педагога (компетентності, творчості, партнерство з батьками) в створенні сприятливого середовища;

Визначення перспектив розвитку та рекомендацій з удосконалення освітнього середовища НУШ.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У мотиваційному середовищі НУШ учні проявляють активність та ініціативу, що є важливою передумовою формування компетентностей [7]. Так, Д. Косенко підкреслює, що одним із завдань НУШ є створення *багатофункціональних гнучких просторів*, які мотивують учнів до навчання [7]. Згідно з класичними ідеями психологічних дослідників, навчання і розвиток особистості визначаються не лише зусиллями педагога, а значною мірою детерміновані *соціокультурними умовами, предметно-просторовим оточенням, характером міжособистісної взаємодії* [1].

Поняття *освітнього середовища* у психології та педагогіці відносно нове й активно досліджується з 1990-х років [8]. Воно розглядається як цілісна система умов, що опосередковано впливають на навчання та розвиток учня. Теоретики часто застосовують *екологічний підхід* (за Дж. Гібсоном) до розуміння середовища – як середовище сприйняття й дії індивіда в навчальному контексті. Освітнє середовище може бути охарактеризоване як сукупність фізичних, інформаційних і соціальних компонентів, створених в освітньому закладі [8].

У НУШ освітнє середовище поєднує принципи особистісно-орієнтованої та компетентнісно-орієнтованої освіти. Компетентнісний підхід означає, що навчання спрямоване не на накопичення фактів, а на здобуття *ключових компетентностей*, які дозволяють застосовувати знання в реальному житті [1].

Як вказує І. Бех, навчальні здобутки слід трансформувати у життєві компетентності – тобто учитель має не лише дати знання, але й навчити учнів застосовувати їх у практичних ситуаціях [1]. Цей перехід від традиційної «знаннєвої парадигми» до компетентнісної відбувається саме в умові відповідного освітнього середовища, яке стимулює діяльність учня [1].

Освітнє середовище слугує «технологією опосередкованого управління» процесом розвитку особистості [8], та створює *можливості для саморозвитку* учня: формування творчого мислення, практичних умінь, комунікативних навичок тощо. Наукові дослідження свідчать, що комфортні умови, підтримка та стимуляція середовища сприяють активізації пізнавальної діяльності. Наприклад, у мотивуючому просторі учні охочіше ставлять запитання, працюють у групах, долають труднощі завдяки підтримці однолітків і вчителя.

Таким чином середовище виступає *сприятливим фактором*, що детермінує вдале засвоєння навчального матеріалу і розвиток ключових компетентностей [1].

Просторово-предметне середовище НУШ передбачає гнучку організацію класу: меблі, обладнання і дизайн мають легко трансформуватися залежно від завдань уроку [7]. Як зазначено в методичних рекомендаціях, у класі поєднуються два принципи – *гнучкість* і *стабільність*. Фіксовані елементи (робоче місце вчителя, дошка, шафи) становлять «каркас» кімнати, а мобільні (столи, крісла, інтерактивні стенди) дають можливість швидко змінити конфігурацію для індивідуальної чи групової роботи [7]. Стан будівлі, дизайн приміщень та їхня доступність називають фізичним оточенням середовища [8]. Наявність природного світла, зони для відпочинку та експериментів, дидактичні матеріали (STEM-обладнання, конструктори тощо) також формують просторово-предметне середовище.

Основні *складові* освітнього середовища за С. Фокшею (2019) такі: *фізичне оточення* – стан будівлі, дизайн, можливості розміщення й переміщення учнів, робочі зони (дім-комфорт, лабораторії тощо) [10]; *людський фактор* – учнівський контингент, співвідношення та підготовка вчителів;

Рис. 1. Складові освітнього середовища НУШ

стиль міжособистісної взаємодії (дружність, повага, співпраця); психологічний клімат класу, де створюється *комфорт і підтримка* [10].

Навчальна програма та методи – зміст навчання, інтеграція предметів, технології навчання (проектно-орієнтоване, командне навчання, гейміфікація), які забезпечують розвиток наскрізних умінь [8].

ІКТ-складова – наявність технічних засобів (комп'ютери, планшети, інтерактивні дошки), доступ до швидкісного інтернету та електронних навчальних ресурсів [8].

Соціокультурний компонент – система цінностей і правил, традиції та проекти шкільної спільноти, співпраця з батьками й громадою, що включає соціалізацію учня та розвиток громадянської компетентності (С. Фокша відзначає цінність *соціалізації та співпраці* у середовищі [10], а Л. Морквич та інші автори підкреслюють, що результати навчання залежні від соціокультурного контексту (родини, громади) [8]).

Таким чином, простір класу, атмосфера довіри в колективі, сучасні технології й партнерські зв'язки складають комплексну модель освітнього середовища НУШ.

Для прикладу, у Луцькій гімназії № 4 імені Модеста Левицького середовище НУШ було трансформовано за такими ключовими напрямками:

– *просторово-предметні осередки*. Класи поділено на чотири функціональні зони: «Творчу майстерню» з м'якими модульними пуфами та мобільними столами для групових проєктів; «Тиху читальню» з індивідуальними робочими місцями й затишними кріслами; «STEM-лабораторію» з набором конструкторів, планшетів і інтерактивною дошкою; «Рухову зону» із сенсорним килимом та невеликим спортивним куточком. Усі меблі – на коліщатах, що дозволяє швидко змінювати конфігурацію під час уроків або вільної діяльності;

– *психологічний клімат та підтримка*. Щоранку в кожному класі проходять «ранкові кола» – учні й учитель разом обговорюють відчуття й план дня. У коридорах встановлені «Стінки доброти» – дошки для побажань, малюнків і фотографій, де діти підтримують одне одного. Раз на тиждень працюють тренінгові групи з розвитком емпатії та умінь вирішувати конфлікти – фасилітатори з оточення школи та волонтери ВНУ імені Лесі Українки та КЗВО «Луцький педагогічний коледж» ВОР;

– *ІКТ-компонент*. У кожному класі встановлено Wi-Fi, учні мають доступ до планшетів з освітніми додатками (Lingva.Skills, НаУрок,

Всеосвіта, BrainPOP). Для формування цифрової грамотності проводять інтегровані уроки (математика + програмування) і проєкти з використанням віртуальної реальності (екскурсії до музеїв);

– *соціокультурна взаємодія*. Шкільна родина закладу освіти активно співпрацює з місцевою громадою: до облаштування креативних зон долучаються батьки-волонтери та студенти педагогічного факультету ВНУ імені Лесі Українки та КЗВО «Луцький педагогічний коледж» ВОР. Щомісяця відбуваються «Дні спільних справ» – ремонт, висадка квітів, виготовлення настінних панно, що формує у дітей почуття відповідальності й гордості за власний простір;

– *інклюзивність і доступність*. В усіх класах облаштовані пандуси, низькі полиці з навчальними матеріалами та спеціальні сенсорні куточки для дітей із особливими освітніми потребами. Учителі пройшли курс «Інклюзивний клас» і регулярно консультуються з практичними психологами.

У результаті середовище Луцької гімназії № 4 імені Модеста Левицького стало «живою системою»: учні з охотою долучаються до облаштування власного простору, проявляють ініціативу в навчальних і позаурочних проєктах, а педагогічний колектив відзначає підвищення мотивації та загальний добробут дітей.

Таки чином, освітнє середовище відіграє ключову роль у навчанні, що впливає не лише на вчителів, а й на учнів; може допомогти покращити поведінку учнів та їхню здатність до навчання.

Однак, створення успішного освітнього простору допомагає забезпечити основу для успіху як вчителя, так і учня, і є певні характеристики, які можуть допомогти в цьому, зокрема:

– Інтерактивні технології, такі як інтерактивні дошки.

– Гнучкі місця для сидіння.

– Макет, що сприяє співпраці та командній роботі.

– Плани уроків зосереджувалися на спільних або розмовних зусиллях.

– Позитивна культура, яка збагачує творчість та допитливість.

– Групова та парна робота.

Сучасні освітні простори виходять за межі чотирьох стін класної кімнати. Здобувачі освіти проводять багато часу в таких приміщеннях, як їдальня, навчальні зони, бібліотеки та ігрові майданчики, що також відіграють вирішальну роль у навчанні та розвитку, а також є ключовими для розвитку соціальної взаємодії та дружби. Вони не лише заохочують взаємодію, але й створюють

середовище, яке допомагає учням розслабитися та відпочити.

Багато шкіл впроваджують діяльнісний підхід і інтеграцію, проводять інтегровані уроки, проєктну діяльність, що вимагає відповідного середовища (планування освітніх осередків, рольовий ігровий простір, онлайн-платформи для взаємодії). Такі методи націлені на розвиток наскрізних умінь: комунікації, співпраці, критичного мислення.

Згідно з дослідженням Редкліффа та ін. (2009), освітні простори конструюються соціально, слід очікувати, що вони також будуть постійно змінюватися.

Розглянемо інноваційну модель (динамічна, захоплива, екологічна та партисипативна), освітніх просторів, засновану на взаємодії між педагогікою, простором та технологіями, яка зосереджена на основних елементах освітнього середовища 21-го століття.

Динамічні – освітні простори, які мають гнучкість змінюватися як у просторі, так і в часі, що дозволяє переналаштовувати планування відповідно до індивідуального або групового навчання зараз і в майбутньому.

Залучення – створення освітнього простору, який може бути різноманітним та інклюзивним для всіх педагогічних підходів, що адаптуються до всіх типів стилів навчання, таких як практичні експерименти, неформальна та незалежна групова діяльність, віртуальне навчання, підкастинг тощо. Цей підхід до проєктування також повинен враховувати фактори навколишнього середовища, такі як світло, температура, звук, якість повітря, циркуляція та технології – залежно від здібностей викладацького складу, відкриває шлях до глибшого навчання учнів.

Екологічний – простір, що зосереджений на екологічних аспектах, таких як сталий розвиток закупівель та екологічне архітектурне проєктування, що відповідає високим стандартам стійкості матеріалів, екологічної чутливості та енергоефективності. Екологічний дизайн прагне досягти зростаючої залежності від відновлюваних джерел енергії та матеріалів, зберігаючи при цьому стандарти якості товарів та послуг. Зазвичай це досягається шляхом зменшення загального споживання ресурсів, утворення відходів та екологічної шкоди завдяки ефективності використання, повторного використання та переробки. Дизайн може мати вирішальний вплив на навколишнє середовище багатьма різними способами.

Партисипативне навчання – простір, який дозволяє використовувати «перевернуте навчання», що враховує потреби як учнів, так і вчителів. Ідея

перевернутого навчання полягає в тому, що вчитель готовий навчати, консультувати та заохочувати учнів у консультативній формі. Замість того, щоб читати їм лекції, цей стиль навчання дає дітям можливість контролювати свій урок.

Тільки за умови врахування цих змінних може процвітати сприятливе освітнє середовище. Звичайно, залишається багато суперечок щодо того, які фактори є важливішими за інші, але саме ці дебати та постійні дискусії допоможуть формувати та розвивати освітні простори.

Освітняни мають опанувати нові методики і стати фасилітаторами навчання. Практика показує, що без системної підтримки (тренінги, наставництво) вчителям важко змінити традиційний стиль на більш партнерський.

Забезпечення безпеки й психологічного комфорту – особливе завдання. Певні труднощі викликає одночасне дотримання санітарних норм і створення креативного простору.

Організація роботи з батьками та громадою. Хоча соціокультурна взаємодія ключова для сталого середовища, її часто ігнорують.

Таким чином, попри окремі успіхи (позитивні відгуки учнів та батьків, зростання мотивації в нових середовищах), повномасштабна імплементація НУШ стикнулася з типовими викликами *ресурсного та кадрового характеру*.

Зокрема, педагог виступає архітектором та фасилітатором освітнього середовища; формує сприятливу атмосферу і власним прикладом демонструє компетентності.

По-перше, сам учитель повинен володіти *педагогічними компетентностями* – методичними, психологічними, комунікативними. Так, за І. Бехом, якісне навчання в компетентнісному підході вимагає від педагога вміння «трансформувати навчальні здобутки у життєві компетентності» [1]. Це означає, що педагог повинен бути не тільки носієм знань, а й творцем ситуацій, у яких учні застосовують отримані знання на практиці.

По-друге, педагог має проявляти *творчість* і ініціативу при облаштуванні середовища. Він сам розробляє дидактичний простір: планує оформлення класу, розстановку осередків, інклюзивні зони; генерує ідеї для квестів чи STEM-проєктів; організовує освітній простір на шкільному подвір'ї чи у рекреаціях. Важливим є також творчий підхід до взаємодії з учнями: наприклад, модернізоване середовище передбачає розвинену системну *ранкову зустріч*, що згідно з досвідом НУШ сприяє залученню дітей до обговорення правил і планів дня [10].

По-третє, необхідна *педагогіка партнерства* і співпраця з батьками. Згідно з рекомендаціями фахівців, учитель повинен застосовувати партнерські принципи – повагу до особистості учня, доброзичливість та розподілене лідерство, що означає, що педагог залучає учнів до ухвалення рішень у класі, стимулює їх до самоврядування та колективної роботи.

Також велике значення має співпраця з батьками: автори конференцій НУШ наголошують на необхідності «залучати їх до освітнього процесу, проводити спільні заходи та створювати спільні проєкти». На практиці це виливається в організацію спільного планування шкільних проєктів, участі батьків у клубах чи гуртках при школі, спільні культурні ініціативи.

Таким чином, роль вчителя у НУШ не обмежується традиційною передачею знань: він повинен бути компетентним модератором процесу навчання, творчим дизайнером освітнього простору та місточком між школою і родиною.

Вироблення довгострокових стратегій розвитку середовища НУШ є пріоритетним. На сучасному етапі важливі такі напрями:

Безпека та інклюзивність. Освітнє середовище повинно бути безпечним, інклюзивним і мотивувальним [10]. Ураховуючи виклики війни, необхідно системно впроваджувати превентивні заходи (цифрові рішення для онлайн-навчання за потреби, психологічну підтримку), а також робити класи фізично безбар'єрними.

Законодавство України вимагає, щоб *шкільне середовище запобігало будь-яким формам шкоди* (фізичної, майнової, моральної) учасникам процесу [10]. Розробка стратегій (наприклад, Указ Президента «Про Нацстратегію безпечного середовища») підтверджує важливість цих питань.

Розвиток ІКТ-інфраструктури. Подальше зміцнення інформаційного середовища – запровадження інтерактивних хмарних платформ, електронних підручників, програмних комплексів для навчання – дозволить більш ефективно використовувати технології у навчальному процесі. Е-освітнє середовище повинно стати невід'ємною частиною школи, оскільки це розширює можливість самонавчання та індивідуалізації [10].

Професійний розвиток учителів. Варто інвестувати у безперервне підвищення кваліфікації педагогів у галузі сучасних методик і технологій НУШ. Це може бути дистанційне навчання,

менторські програми, спільні майстер-класи. Освітні програми для вчителів мають охоплювати питання створення безпечного і творчого середовища (враховуючи досвід авторів-практиків) [7].

Співпраця з громадою. Залучення місцевих громад, бізнесу та НУО до облаштування шкільного простору (волонтерські ремонтні роботи, закупівля обладнання) є перспективним. Це не лише вирішує ресурсні проблеми, а й формує у дітей громадянську позицію. Соціокультурний компонент може розвиватися через спільні культурно-просвітницькі ініціативи та наставництво.

Наукові дослідження та моніторинг. Для ефективного розвитку НУШ-середовища потрібно системно збирати емпіричні дані (опитування учнів, спостереження за уроками, кейс-стадії) і залучати науковців. Це дозволить уточнювати рекомендації. Важливо також моделювати нові сценарії: наприклад, розвиток формату *blended learning*, інтеграцію штучного інтелекту в освітні сервіси.

Перспективи подальших досліджень. Проаналізувавши теоретичні концепції й практичні приклади, можемо констатувати, що *якісне освітнє середовище НУШ* є критичним чинником формування компетентного здобувача освіти. Навчальний простір, атмосфера довіри, технологічне забезпечення та партнерські взаємини створюють можливості для розвитку ключових компетентностей учня. При цьому, як підкреслюють дослідники, результативність навчання значною мірою визначається середовищними факторами, як, виховання та розвиток людини, що істотно детерміновані соціокультурними умовами, предметно-просторовим оточенням, характером міжособистісної взаємодії. Саме тому успішна реалізація НУШ вимагає цілеспрямованого створення інтегрованого середовища, де знання не лише передаються, а *застосовуються* і закріплюються у життєвих реаліях.

З огляду на вищевикладене, подальшим кроком повинна стати системна робота держави і шкіл над гармонізацією фізичних, психологічних і інформаційних компонент освітнього простору, що в сукупності забезпечить формування конкурентоспроможного та всебічно розвинутого випускника Нової української школи.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у впровадженні новітніх технологій в освітньому процесі НУШ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бех І. Особистісно орієнтована модель виховання у просторі Нової української школи. *Освіта України*. 2019. № 12. С. 3–6.
2. Богданова І. Освітнє середовище початкової школи: сучасні підходи до організації. *Початкова школа*. 2020. № 7. С. 18–22.
3. Гавриш Н. Формування освітнього середовища в умовах реалізації Концепції НУШ. *Дошкільне виховання*. 2018. № 9. С. 12–17.
4. Гільберг Т. Методика інтегрованого навчання у початковій. Київ : Освіта, 2020. 256 с.
5. Демченко І. Сучасне освітнє середовище початкової школи в контексті реалізації компетентнісного підходу. *Педагогіка і психологія*. 2021. № 1. С. 34–39.
6. Дишлева І. Організація безпечного та здорового освітнього середовища у повоєнній реальності. *Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу* : збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 01 березня 2024 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2024. С. 36–41.
7. Концепція НУШ. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>
8. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості : [монографія] / Р. О. Семенова, О. Л. Музика, Д. К. Корольов та ін. ; [за ред. Р. О. Семенової]. К.-Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 228 с.
9. Савченко О. Нова українська школа: особливості реалізації Державного стандарту початкової освіти. *Початкова освіта*. 2019. № 2. С. 3–7.
10. Фокша С. Освітнє середовище нової української школи (базова середня освіта). [file:///C:/Users/Робочий%20ПК/Downloads/714-84-90%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Робочий%20ПК/Downloads/714-84-90%20(1).pdf)
11. Хомяк Н. Створення безпечного освітнього середовища початкової школи. *Безпечне освітнє середовище як умова навчання, соціалізації та самореалізації дитини* : зб. ст. наук.-практ. конф. (29 березня 2024 р, м. Луцьк) / упоряд. Н. А. Поліщук. Луцьк : Волинський ІППО, 2024. С. 226–231.